5.1. **Učební osnovy - Volitelné předměty**
Osnovy jsou zpracované pro možné volitelné předměty. Konkrétně vyučované volitelné předměty v daném školním roce závisí na personálních možnostech, počtech žáků a jejich zájmu.

5.1.1. **Seminář z českého jazyka a literatury**
Obsahové a časové vymezení předmětu:
Vyučuje se 1 hodinu týdně v 8. a 9. ročníku.
Vzdělávací obsah:
8. ročník:
komunikační a slohová výuka
- zaměřit se na rozvíjení kultivovaného písemného a ústního projevu
- zaměřit se na neverbální komunikaci, využití v různých situacích, pochopení role v různých komunikačních situacích

jazyková výuka
- zaměřit se na porozumění psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora
- zaměřit se na využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie)
- zaměřit se na podstatné poznatky ze systému českého jazyka a prakticky ovládnout základy českého jazyka

9. ročník:
literární výchova:
- zaměřit se na orientaci v základních literárních směrech
- zaměřit se na získání přehledu o významných představitelích české a světové literatury

jazyková výuka:
- zaměřit se na vzbuzení zájmu o návštěvu divadel a filmových představení
- zaměřit se na zvládnutí formulace vlastních názorů na umělecké dílo
- zaměřit se na zvládnutí pravopisných jevů syntaktických souvětí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:
Cíl - rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru český jazyk a literatura
- příprava žáků k závěrečným a přijímacím zkouškám
- upevňování základního učiva pro slabší žáky

Formy - skupinová práce
- využití testů a pracovních sešitů
- práce s jazykovými příručkami
- využití počítačových programů

Zaměří se - na výchovu jazykovou
- na komunikační a slohovou výchovu
- na literární výchovu

Jazyková výchova - pravopisné jevy
- jazykový a větný rozbor

Komunikační a slohová výchova - mediální výchova
- rozvíjení mluveného i psaného projevu

Literární výchova - čtení s porozuměním
- reprodukce textu
- dramatizace literárního textu
- samostatná tvorba literárního textu
- seznamování s literárními díly a dramatickou tvorbou

5.1.2. **Konverzace v anglickém jazyce**

Obsahové a časové vymezení předmětu:
Vzdělávací obsah předmětu:
- poskytuje základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy i světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění

Časová dotace:
- cizí jazyk – 1 hodina týdně
- ročníky – 7., 8.a 9.
- výuka probíhá ve tříletém cyklu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí
Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí (skupinová práce, dialogy, poslech, četba, výklad, reprodukce textu – písemná i ústní, samostatná práce – vyhledávání informací, práce se slovníkem a autentickými materiály, hry, soutěže, výukové programy na PC, krátkodobé projekty).

Kompetence k učení:
Vedení žáků k ověřování výsledků, úkoly při kterých žák vyhledává a propojuje získané informace:
- žák propojuje získané informace do širších celků
- žák poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů:
Kladení otázek, umožnění přístupu k informačním zdrojům:
- žák je schopen pochopit problém
- žák umí vyhledat vhodné informace

Kompetence komunikativní:
Výstižný a souvislý projev, vytváření příležitosti pro komunikaci mezi žáky, vedení žáků k aktivitám – individuálním, ve dvojicích, apod:
- žák komunikuje na odpovídající úrovni
- žák umí naslouchat druhým a vhodně reagovat

Kompetence sociální a personální:
Vlastní hodnocení práce, podněcování žáků k argumentaci, hodnocení žáků umožňující vnímat vlastní pokrok:
- žák spolupracuje ve skupině a podílí se na utváření vhodné atmosféry v týmu

Kompetence občanská:
Prezentace myšlenek a názorů, diskuze mezi žáky, vedení ke vzájemnému naslouchání si:
- žák respektuje názor ostatních
- žák se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní:
Pomoc při cestě ke správnému řešení, zohledňovat rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků:

- žák je schopen efektivně organizovat svou práci

5.1.3. **Praktikum z fyziky**

Obsahové, organizační a časové vymezení
Vzdělávání v předmětu fyzikální praktika směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, k rozvíjení dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti, na základě měření k vytváření a ověřování hypotéz, podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.
Fyzikální praktika je volitelným předmětem v 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně.
Formy a metody práce: skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, počítačových programů), samostatné pozorování, krátkodobé projekty, základní laboratorní postupy a metody.

Výchovné a vzdělávací strategie:
K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí volí předmět fyzikální praktikum strategie, pro které je typická modernost, otevřenost a širší pohled na smysl výuky. Snahou je učinit tento předmět přístupnějším tak, aby podněcoval větší zájem žáků.
Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k těmto kompetencím a na konci vzdělávacího období žák:
Kompetence k učení:
Využívá znalosti a dovednosti technické a fyzikální, poznává smysl a cíl učení.
Pracuje s nejrůznějšími zdroji informací a informačními technologiemi.
Vyhledává, třídí a propojuje informace, samostatně pozoruje a experimentuje, porovnává získané výsledky.
Kompetence k řešení problémů:
Pozitivně přistupuje k problémovým situacím a k struktuře problému.
Odhaduje výsledek a pěstuje svoji dovednost učinit si představu o rozměru kterékoli (fyzikální) situace.
Nenechá se odradit chybným řešením; ověřuje správnost řešení.
Využívá základní postupy řešení problému, tedy nalezení problému, formulaci problému, hledání a zvolení postupu k jeho řešení, vyhodnocení získaných dat.
Kompetence komunikativní:
Trvalými poukazy na přibližnost vědeckého poznání a povinnost testovat a vyvracet vědecké hypotézy učíme žáka chápat i diskusi jako příležitost spíše nalézt nedostatky ve vlastním úhlu pohledu než dokazovat svůj názor.
Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, kultivovanému projevu v písemné i mluvené formě.
Kompetence sociální a personální:
Účinně spolupracuje ve skupině
Podílí se ve vytváření pravidel týmové práce
Kompetence občanské:
Osvojuje si úkoly a povinnosti coby přirozené součásti života.
Nácvikem číselných odhadů a výpočtů a odhadů chyby výsledku se připravuje k návyku osobního ručení za vlastní výsledek, postoj a názor.

Šetrně využívá elektrické energie a posuzuje efektivity jednotlivých energetických zdrojů.
Upřednostňuje obnovitelnost zdrojů ve svém budoucím životě.
Kompetence pracovní:
Pracuje s pomůckami a přístroji v rámci laboratorních prací, a tím posiluje svou zručnost.
Dodržuje bezpečnost práce při experimentálních činnostech, a tím pečuje o ochranu svého zdraví při práci.
Plní úkoly a dodržuje pracovní povinností; vytváří si pocit zodpovědnosti.
Dodržuje a upevňuje bezpečné chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízením.

5.1.4. **Praktikum z přírodopisu**

Obsahové a časové vymezení předmětu:
Časová dotace: vyučován jako povinně volitelný předmět v 7. – 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně

Výchovné a vzdělávací strategie:
Rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru přírodopis. K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí volí předmět praktikum z přírodopisu strategie, pro které je typická modernost, otevřenost a širší pohled na smysl výuky. Snahou je učinit tento předmět přístupnějším tak, aby podněcoval větší zájem žáků.
Kompetence k učení:
Utvoření komplexního pohledu na přírodní vědy, pracovat ve skupině i samostatně, docházet k logickým závěrům, orientovat se a chápat významné pojmy, termíny a symboly oboru, aplikovat předkládané informace do běžného života, využívat metody racionálního uvažování a empirické metody ke zjišťování vlastních výsledků, pravidelné využívání spolehlivých informačních zdrojů s přírodopisnou tématikou, systematické celoživotní vzdělávání
Kompetence k řešení problémů:
Umět získat informace z rozličných zdrojů a orientovat se v nich, vytvářet si vlastní myšlenkové mapy, systematickou kontrolou postupů docházet k vlastním závěrům, odhalovat souvislosti mezi přírodními podmínkami a sociální sférou, porovnávat odborné názory, mediální zprávy a vlastní zkušenost s daným problémem, samostatné pozorování praktických jevů a objektů.
Kompetence komunikativní:
Spolupracovat při řešení úloh se spolužáky takovým způsobem, aby efektivně vedl k dosažení cíle, interpretovat obsah různých typů grafů, tabulek a schémat, formulovat vlastní názory a vyjadřovat se k problematice.
Kompetence sociální a personální:
Respektovat dohodnutá pravidla práce, šetrně se chovat ke svému zdraví i zdraví jiných, poznání a rozvoj potřeb vzájemného respektu, uvědomění si vlastní odlišnosti i jedinečnosti každé osoby, rozvíjení sebedůvěry.
Kompetence občanské:
Chovat se zodpovědně k sobě i druhým, jednat v souladu s ekologickými principy a uvědomit si svoji spoluodpovědnost za stav životního prostředí, dodržování práv a povinností souvisejících se vztahy v rámci rodiny i společnosti.
Kompetence pracovní:
Umět si stanovit kritéria a hodnocení práce, kriticky hodnotit výsledky, dodržovat zásady bezpečnosti práce.

5.1.5. **Praktikum z chemie**

Obsahové a časové vymezení předmětu:

Časová dotace: vyučován jako povinně volitelný předmět v 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně

Výchovné a vzdělávací strategie:

Rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru chemie. K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí volí předmět praktikum z chemie strategie, pro které je typická modernost, otevřenost a širší pohled na smysl výuky. Snahou je učinit tento předmět přístupnějším tak, aby podněcoval větší zájem žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí:

Kompetence k učení:

Vedeme žáky k systematickému pozorování, správnému používání chemických značek a termínů, samostatnému získávání poznatků a jejich třídění, vyhledávání podstatných informací, zjišťování souvislostí mezi poznatky a využití v praxi.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel předkládá problémové situace, které souvisejí s učivem chemie, vede žáky k samostatnému promýšlení využití některých chemických dějů v běžném životě, dává možnost obhájit různá řešení problémů, vede žáky k využití znalostí matematiky, fyziky a přírodopisu při řešení některých otázek a chemických příkladů.

Kompetence komunikativní:

Dbát na spolupráci členů skupiny při řešení zadaných úkolů v laboratorních cvičeních. Správně se orientovat v textu, otázky srozumitelně sdělovat. Dbát na obsah a formu sdělovaných poznatků. Vést žáky k jasné formulaci sdělovaných myšlenek.

Kompetence sociální a personální:

Zadávat úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat. Podněcovat žáky k smysluplné a ukázněné diskusi. Vytvářet situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných. Při řešení úloh rozvíjet zdravé soupeření. Vést k posílení sebedůvěry.

Kompetence občanské:

Respektovat pravidla platící pro práci s chemickými látkami, respektovat řád učebny. Dodržovat pravidla slušného chování. Vyžadovat zodpovědné chování v krizových situacích. Respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí.

Kompetence pracovní:

Rozvíjet a upevňovat pracovní návyky. Dbát na bezpečné a účinné používání chemických pomůcek (nářadí, nádobí, materiál). Dodržovat pravidla bezpečného chování žáků ke svým spolužákům. Vést k samostatnosti při řešení úloh i laboratorních cvičení.

5.1.6. **Seminář z dějepisu**

Obsahové a časové vymezení předmětu:

Seminář z dějepisu je povinně volitelný předmět v 7. až 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Formou Komenského citátu „Schola ludus“ přibližovat žákům především historii, tradice, kulturní odkaz našich předků, prohlubování učiva z dějepisu a prolínání našich dějin s dějinami Evropy. Žák si má vštípit národní hrdost a současně ctít odkazy ostatních národů.

Úzce souvisí s předměty dějepis, občanská výchova, zeměpis, výtvarná výchova a hudební výchova. Vytváří náhled na vývoj lidstva a především empatii do myšlení našich předchůdců. Vštěpuje žákovi postoj k otázkám současných problémů světa (terorismus, rasismus, globalizace, xenofobie, hladomor). Žák se učí toleranci k názoru druhých, sám třídí fakta a především upevňuje svůj postoj k hodnotám. Cílem je také to, aby žáci nepropadali propagandě a vlivu masmédií.
Na základě znalostí historie člověka, utváření lidských skupin, je cílem, aby žáci pochopili tradice a kulturní odkaz předků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:
Kompetence k učení:
Třídění faktů na základě informovanosti, hledat příčiny vzniku problémů s přihlédnutím k dějinnému vývoji, hledání vazeb s dalšími předměty.
Kompetence k řešení problémů:
Hlavním úkolem je pokusit se zodpovědět, proč se určitá historická událost odehrála, jakým způsobem byla řešena a jaké byly a jsou její důsledky. Proto je nutné třídění historických faktů a znalostí, oprostit se černobílému vidění dějinného vývoje.
Kompetence komunikativní:
Rozšiřování slovní zásoby, používání cizích slov a hledání jejich českého ekvivalentu.
Kompetence sociální a personální:
Vytvoření bezstresového ovzduší, upevnit vazbu učitel jako rádce a žák, prostor pro vytvoření vzájemné důvěry formou povzbuzení.
Kompetence občanské:
Tolerantnost názoru, ohledu s možností obhajoby svého názoru, vyslechnutí názoru jiného.
Kompetence pracovní:
Porovnávání kvality práce, doporučení a rada ostatních, rozvržení pracovního postupu, udržování pěkného prostředí při práci.

5.1.7. **Základy administrativy**

Charakteristika vyučovacího předmětu
Obsahové vymezení
Předmět Základy administrativy umožňuje žákům naučit se ovládat psaní na klávesnici hmatovou desetiprstovou metodou, upevnit pracovní návyky (přesnost, pečlivost), seznámí je s běžnou kancelářskou technikou.
Časové a organizační vymezení
Časová dotace - 1 hodina týdně v 7. - 9. ročníku.
Předmět je vyučován v odborné učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:
Kompetence k učení:
Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, pánuje, organizuje a řídí vlastní učení.
Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.
Poznává smysl a cíl učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Kompetence k řešení problémů:
Nenechá se odradit případným nezdarem.
Sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů.
Ověřuje správnost řešení problému, osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací.
Kompetence komunikativní:
Využívá znalost hmatové desetiprstové metody psaní k rychlejší a kvalitnější komunikaci prostřednictvím PC, psacího stroje, internetu.
Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
Rozumí různým typům textů a záznamů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.
Kompetence sociální a personální:
Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce týmu a tím pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.
Pomáhá utvářet příjemnou atmosféru v týmu, jedná ohleduplně a uctivě s druhými, čímž přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.
Přispívá k diskusi ve skupině i ve třídě, oceňuje zkušenosti spolužáků i pedagogů a čerpá z nich poučení.
Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, řídí svoje jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.
Kompetence občanské:
Chápe principy společenských norem a zákonů, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.
Rozhoduje se zodpovědně v krizových situacích, poskytne dle svých možností účinnou pomoc.
Chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví.
Kompetence pracovní:
Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky.
Využívá znalosti a zkušenosti z předmětu v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.